

M17+ Uživatelská příručka pro výzkumné organizace, členy Odborných panelů, externí hodnotitele a poskytovatele institucionální podpory VaVal

Postup hodnocení výsledků dle Metodiky 2017+

Obsah

1	Právní základ hodnocení.....	3
2	Výzkumné organizace vstupující do hodnocení.....	4
3	Implementace.....	5
4	M1 - kvalita vybraných výsledků.....	6
4.1	Zajištění podkladů pro hodnocení vybraných výsledků.....	9
4.1.1	Aplikace pro sběr vybraných výsledků SKV.....	10
4.1.2	Počet předložených výsledků.....	10
4.1.3	Určení kritéria hodnocení a oboru výsledků.....	12
4.1.4	Zpřístupnění výsledků.....	12
4.1.5	Vložení podpůrných informací.....	12
4.1.6	Ustanovení pro výsledky, které podléhají utajení.....	13
5	Aplikace pro podporu práce Odborných panelů a hodnotitelů SKV-POPR.....	14
6	M2 - výkonnost výzkumu.....	15
6.1	Použité ukazatele.....	15
6.2	Zajištění podkladů pro bibliometrické vyhodnocení výsledků.....	16
6.3	Bibliometrické zprávy.....	16
6.3.1	Oborové bibliometrické zprávy.....	16
6.3.2	Bibliometrické zprávy pro výzkumné organizace.....	17
7	Odborné panely.....	18
7.1	Struktura a složení Odborných panelů.....	18
7.1.1	Nominace a jmenování členů Odborného panelu.....	18
7.1.2	Nominace předsedů a místopředsedů odborných panelů.....	19
7.1.3	Postavení členů Odborných panelů a stanovení odměn členům Odborných panelů	19
7.2	Činnost Odborných panelů.....	20
7.2.1	Rozdělení vybraných výsledků Odborným panelům.....	20
7.2.2	Zajištění recenzního hodnocení pro vybrané výsledky.....	20
7.2.3	Rozhodování o výsledném zařazení výsledku na hodnoticí škále.....	21

8	Hodnotitelé	23
8.1	Databáze hodnotitelů	23
8.2	Posouzení výsledku hodnotitelem	24
8.3	Zajištění transparentnosti v průběhu procesu hodnocení	25
9	Nepodjatost	26
10	Výstupy hodnocení	27
10.1	Souhrnné oborové zprávy	27
10.2	Zprávy za výzkumné organizace	27
10.3	Zpráva pro poskytovatele	27
11	Společné jednání s poskytovateli	28
11.1	Škála pro výsledné hodnocení výzkumných organizací	28
11.2	Průběh společného jednání	29
11.3	Závěry společného jednání	29
12	Dohled nad hodnocením	30

1 Právní základ hodnocení

Povinnost provádět hodnocení je dána zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

Od roku 2017 platí *Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací*, schválená usnesením vlády ze dne 8. února 2017 č. 107. K jejímu provádění na národní úrovni byl připraven tento Postup.

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) je odpovědná za zabezpečení splnění této zákonné povinnosti na národní úrovni. Předává své výstupy pro potřeby hodnocení na úrovni poskytovatelů. Přejímá od poskytovatelů výstupy z jejich hodnocení v modulech M3 a M5 pro potřeby hodnocení stavu VaVal na národní úrovni.

RVVI podle § 35 odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb. schvaluje výsledek hodnocení, za jehož zabezpečení je zodpovědná

2 Výzkumné organizace vstupující do hodnocení

Do hodnocení jsou zařazeny výzkumné organizace, které v roce předcházejícím roku hodnocení pobíraly institucionální podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací (dále jen „DK RVO“), či o jejich zhodnocení požádal poskytovatel institucionální podpory.

3 Implementace

Metodika 17+ byla implementována postupně ve třech letech. Ve čtvrtém roce na národní úrovni nabývají kompletní podoby moduly *M1 - kvalita vybraných výsledků* a *M2 - výkonnost výzkumu* a jsou provedeny jejich úpravy na základě předcházejících zkušeností. Hlavní parametrické úpravy jsou následující:

- V hodnocení vybraných výsledků:
 - lze přihlašovat nezhodnocené výsledky z pětiletého okna,¹
 - lze přihlašovat také výsledky bibliometrizable (Jimp, JSc a D),
 - lze **navíc** přihlásit 5 % nebibliometrizable výsledků za účelem posílení hodnocení výzkumu a oborů s celkově relativně nízkým podílem výsledků v citačních databázích (aplikovaný výzkum, Social Sciences) ročního objemu nebo pro které má z metodologických důvodů bibliometrické hodnocení doplňkový charakter (Arts & Humanities).
- Limity pro přihlašování vybraných výsledků² jsou stanoveny tak, aby celkový objem takto hodnocených výsledků ročně nepřekročil cca 3 000 vzhledem k nárokům na proveditelnost hodnocení. Limity se stanovují podle dvou principů:
 - Odvození limitu od výše DK RVO. Pro naplnění limitu mohou výzkumné organizace vybírat výsledky nebibliometrizable i bibliometrizable (Jimp, JSc a D).
 - Pro posílení hodnocení aplikovaných výsledků a výsledků v oblastech sociálních věd a humanitních oborů jsou počty vybraných výsledků odvozeny od 5 % objemu nebibliometrizable výsledků uplatněných v posledním roce. Výběr výsledků pro naplnění tohoto limitu je omezen výhradně na výsledky nebibliometrizable.
- V Modulu 2 je základní bibliometrická analýza provedena na základě dat databáze Web of Science (WoS) v oborové struktuře dle OECD (Frascati manual). Doplňková oborová bibliometrická analýza dat pomocí databáze SCOPUS může být zpracována dodatečně na základě vyžádání předsedů Odborných panelů. Obdobně, doplňková bibliometrická analýza dat pomocí databáze WoS v členění WoS Categories může být zpracována dodatečně na základě vyžádání předsedů Odborných panelů.

¹ Do hodnocení lze přihlásit výsledky, které nebyly v předcházejících letech zhodnoceny podle Metodiky 2013 – 2016 ani podle Modulu 1 Metodiky 17+, návodná specifikace viz dále. Do Hodnocení roku N se mohou přihlašovat výsledky z let (N-1) až (N-5).

² Viz Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, schváleno Usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017, č. 107, s. 22-23.

4 M1 - kvalita vybraných výsledků

- a. Průběh hodnocení je zajišťován oborově členěnými Odbornými panely ve spolupráci s Odborem Rady pro výzkum, vývoj a inovace.
- b. Posouzení vybraných výsledků probíhá pomocí vzdálených recenzí. Oborově příslušní členové Odborných panelů se softwarovou podporou určí pro každý výsledek vždy dva vzdálené recenzenty.
- c. Výstupem recenzního hodnocení výsledku, jehož úkolem je konstatovat, zda daný výsledek je v souladu se světovými či národními standardy kvality v příslušném oboru, je zařazení výsledku na stupnici 1–5 doprovázené zdůvodněním.
- d. Odborné panely na základě recenzí a podle stanoveného postupu a pravidel (viz níže) určují závěrečné hodnocení výsledků.
- e. Posouzení výsledků probíhá podle kritéria přínos k poznání nebo podle kritéria společenská relevance.

I. Přínos k poznání je tradiční kritérium hodnocení ve VaVal, posuzující originalitu, význam a obtížnost získání výsledku, uplatňované zejména na výsledky základního výzkumu.

II. Společenská relevance je chápána jak ve smyslu „užitečnosti“ (typicky průmyslový výzkum přinášející ekonomické zisky), tak ve smyslu „potřebnosti“ (typicky výzkum rezortní vznikající na společenskou objednávku.)³ V souladu s britským hodnocením REF se „*Společenskou relevancí se rozumí vliv / změna / přínos a to v oblastech mimo akademickou sféru: ekonomika, společnost, kultura, veřejná správa / služby, zdraví, životní prostředí, kvalita života.*“⁴ Cílem hodnocení podle tohoto kritéria je posouzení aplikačního potenciálu výsledku.

- f. Výzkumné organizace samy určí, podle kterého kritéria bude jimi přihlášený výsledek posouzen. Toto své rozhodnutí výslovně zdůvodní v příslušném poli Aplikace pro sběr vybraných výsledků.
- g. Vzhledem k tomu, že každoroční monitoring se zabývá také posouzením výsledků uplatněných v předchozím roce, je úkolem hodnotitelů a panelů posoudit především jejich potenciál, nikoli prokázané dopady.
- h. Kvalitativní stupnice pro hodnocení jsou definovány v M17+ v kapitole 2.7 *Hodnotící proces a jeho náležitosti* takto:

³ Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, schváleno Usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017, č. 107, Modul 1.1.

⁴ England, Higher Funding Council of. "REF Impact." Higher Education Funding Council for England. Accessed July 23, 2018. <http://www.hefce.ac.uk/rsrch/REFImpact/>.

Kvalitativní stupnice pro kritérium hodnocení **přínos k poznání** je následující:

- (1) Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání na špičkové světové úrovni (world-leading) ⁵
- (2) Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání na vynikající mezinárodní úrovni, ale nedosahuje nejvyšší úrovně excelence (excellent).
- (3) Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání mezinárodně uznávaný.
- (4) Výsledek, který je z hlediska originality, významu a obtížnosti získání národně uznatelný.
- (5) Výsledek, který nesplňuje standard národně uznatelné výzkumné práce.

Kvalitativní stupnice pro kritérium hodnocení **společenská relevance** je následující:

- (1) Výsledek na špičkové úrovni (world-leading), jehož využití v praxi přinese zásadní změnu s mezinárodním ekonomickým dopadem (reálný předpoklad širokého uplatnění na více zahraničních trzích atd.), nebo změnu s mimořádným dopadem mezinárodního charakteru na společnost (reálný předpoklad zásadního uplatnění na mezinárodní úrovni v oblastech veřejného zájmu).
- (2) Výsledek na vynikající úrovni (excellent), jehož využití v praxi přinese změnu s mezinárodním ekonomickým dopadem (reálný předpoklad uplatnění na zahraničním trhu atd.), nebo změnu s významným dopadem na společnost (reálný předpoklad zásadního uplatnění v oblastech veřejného zájmu).
- (3) Výsledek na velmi dobré úrovni, jehož využití v praxi přinese změnu s ekonomickým dopadem na českém trhu nebo změnu s dopadem na společnost (reálný předpoklad uplatnění v oblastech veřejného zájmu).
- (4) Výsledek na průměrné úrovni, jehož využití v praxi přinese dílčí změnu s ekonomickým dopadem na českém trhu nebo dílčí změnu s dopadem na českou společnost (reálný předpoklad dílčího uplatnění v oblastech veřejného zájmu).
- (5) Výsledek na podprůměrné úrovni, jehož využití v praxi pravděpodobně nepřinese žádnou změnu s ekonomickým dopadem ani změnu s dopadem na českou společnost (není reálný předpoklad uplatnění v oblastech veřejného zájmu).

i. Komise pro hodnocení výsledků výzkumných organizací a ukončených programů provedla **doplňující výklad hodnoticí škály pro hodnocení dle kritéria společenská relevance**.⁶

„Termíny "světovost" či "světová excelence" mají rozdílný charakter, pokud jsou užívány v oborech, které přirozeně utvářejí jednu celosvětovou komunitu, a v oborech, které jsou ze své podstaty spjaty s určitou lokální společností a kulturně-politickým prostorem.

Zatímco v prvním případě světovost znamená, že daný badatel či tým je na špici mezi těmi, kteří celosvětově řeší identickou vědeckou problematiku, v případě druhém je světový tehdy, když je schopen své téma reflektovat na stejné vědecké úrovni, na níž to ve světě činí

⁵ "Špičková světová úroveň", „mezinárodně" a "národně" uznávané v tomto kontextu označuje standardy kvality. Neodkazuje na povahu nebo zeměpisný rámec působnosti jednotlivých subjektů, ani na místo provádění výzkumu nebo oblast jeho šíření. Např. výzkum, který je zaměřen na téma specifické pro ČR, může splňovat kritéria pro "špičkovou světovou úroveň". Naopak práce s mezinárodním zaměřením nemusí být "špičkovým světovým, mezinárodně vynikajícím nebo mezinárodně uznávaným" standardem.

⁶ 100. zasedání KHV dne 6. 11. 2017.

ti nejlepší v rámci svého lokálního kontextu, tj. s využitím metodických postupů, které jsou na úrovni srovnatelné se světovou špičkou v dané oborové skupině, ač jsou aplikovány na téma důležité v lokálním kontextu. To se může týkat jak společenských a humanitních oborů, např. témata jako jsou národní jazyk, literatura, kultura, dějiny, právo apod., tak i oborů technických, environmentálních nebo zemědělských apod., kde jsou výstupy v excelentní kvalitě vyvinuty speciálně pro potřeby lokální společnosti.“

Obdobný výklad lze uplatnit při hodnocení potenciálních ekonomických přínosů v rámci některých regionálně specifických oborů jako je zemědělství, pokud jsou výstupy určujícím způsobem uplatněny pro potřeby lokální společnosti. Dosažení takových výsledků je založeno na využívání metodických postupů, které jsou na vědecké úrovni předních světových pracovišť. V takových případech lze hodnotit významnost ekonomických dopadů v národním kontextu. Místo přínosů změn s mezinárodním ekonomickým dopadem lze pak hodnotit přínosy s národním ekonomickým dopadem, pokud jsou s dopady obdobných výsledků se světem srovnatelné.

Naopak nelze jednoduše dovozovat, že výsledek se světovým potenciálem nemůže být v žádném případě napsán jinak než anglicky. Vynikající výsledky s významným přínosem poznání lidstvu bývají však ve většině výzkumných oborů publikovány či prezentovány ve světovém jazyce na mezinárodním fóru. Už jen proto, aby se o nich světová výzkumná komunita vůbec dozvěděla, aby je mohla posoudit, potvrdit a případně i dále využívat. V takových oborech není obecně vhodné zasílat k hodnocení výsledky prezentované jen lokálně a/nebo jen česky. Formálně to sice vyloučeno není, ale výběr takového výsledku přirozeně vzbuzuje pochybnosti. Pokud se k tomu zasílající VO přece jen rozhodne, měla by ve zdůvodnění výběru dobře vysvětlit, proč právě takový výsledek vybrala a proč si myslí, že konkrétní výsledek světovou komunitu ovlivní a něco jí přinese.

Podobně není v takových oborech vhodné vybírat a zasílat výsledky publikované či prezentované v jazycích cizích, ale ne světových. A to jak z výše uvedeného důvodu, tak z důvodů praktických. Nelze totiž očekávat, že mezi panelisty i v seznamu hodnotitelů bude k dispozici pro každou jednotlivou problematiku dostatečně velká skupina lidí schopných posoudit výsledky ve všech možných jazycích. Výše uvedené naopak neplatí v oborech (typicky humanitních), ve kterých je světová komunita zvyklá v daných jazycích standardně publikovat.

j. Další zpřesnění interpretace hodnoticích škál může proběhnout na úrovni jednotlivých Odborných panelů v rámci kalibrace, která při zachování požadavku na zachování srovnatelnosti respektuje specifika oborových skupin a v nich sdružených FORDŮ.

k. Jako zpřesňující dokument byly vypracovány *Vzorové příklady hodnocení v Modulu 1 podle kritéria společenská relevance* (ukázky hodnocení ve všech vědních oblastech pro jednotlivé stupně hodnoticích škály). Slouží jako návodný materiál jak pro členy Odborných panelů a Odborného orgánu hodnotitelů, tak pro výzkumné organizace pro výběr výsledků do hodnocení Modulu 1 na národní úrovni.

l. Po zkušenostech z minulých let hodnocení podle M17+ bylo dne 15. 7. 2020 na mimořádném jednání Komise pro hodnocení výzkumných organizací a ukončených programů přijato také výslovné

Doporučení KHV k výběru kvalitních výsledků v Modulu 1

- 1) Výběr výsledků a určení kritéria posouzení profilujte s ohledem na zaměření výzkumné organizace, na její misi a koncepci.
- 2) V případě, že je Vaše výzkumná organizace orientovaná na aplikovaný výstup, počet vybraných bibliometrizovatelných výstupů (články Jimp, JSc) raději redukuje ve prospěch výstupů aplikovaného výzkumu.
- 3) Věnujte zvýšenou pozornost dostatečnému zdůvodnění výběru, dodání kvalitních podkladových materiálů (text výsledku) i podpůrných materiálů.
- 4) V případě výsledků aplikovaného výzkumu doložte užití / komerční užitečnost / společenskou potřebnost (vč. očekávaného / rozjednaného uplatnění v praxi, smlouva o smlouvě budoucí, e-mailová komunikace, kontakt na firmu a reference atd.).
- 5) Prosím pečlivě kontrolujte, příp. (pokud není zřejmá) ve zdůvodnění krátce vysvětlete, afiliaci autora/ů výsledku k dané VO.
- 6) Není etické a profesionální zamlčovat jiné než domácí tvůrce, VO je zodpovědná za pravdivost poskytnutých údajů v IS VaV. Pochopitelně v případě velkých kolaborací není třeba vypisovat celý kolektiv autorů.
- 7) 2. vydání, přepracovaná nebo doplněná vydání a překlady jsou posuzovány jednotlivě, ovšem je třeba výběr řádně zdůvodnit a vysvětlit přínos dalšího vydání výsledku.
- 8) V případě výsledků, na kterých se podílelo více institucí, krátce popište konkrétní přínos Vaší VO na vzniku daného výsledku.
- 9) Výsledky typu M – uspořádání konference je vhodnější uplatnit v Modulu 3. Do Modulu 1 je vhodné vybírat konkrétní konferenční příspěvky/ statě ve sbornících a dobře odůvodnit, proč je považujete za výjimečné.
- 10) Výsledky spíše popularizačního charakteru je vhodnější uplatňovat v Modulu 3.

4.1 Zajištění podkladů pro hodnocení vybraných výsledků

- a. Do hodnocení vybraných výsledků mohou být zařazeny pouze výsledky uvedené v RIV.
- b. Do hodnocení lze přihlásit výsledky z pětiletého okna, které nebyly v předcházejících letech zhodnoceny podle Metodiky 2013 – 2016 ani podle Modulu 1 Metodiky 17+, s tím že do Hodnocení roku N se mohou přihlašovat výsledky z let (N-1) až (N-5).⁷
- c. Daný výsledek lze za danou instituci přihlásit do hodnocení vybraných výsledků podle M17+ pouze jednou.
- d. Přihlašování již zhodnoceného výsledku se záměrem přehodnotit jej pro jinou organizaci nebude umožněno a to ani v rámci jiného oboru či podle jiného kritéria hodnocení.⁸
- e. Hodnotitel se ve svém posudku vyjadřuje pouze ke kvalitě výsledků a nebere ohled na podíl autorů výzkumné organizace.

⁷ Např. v tzv. Hodnocení 2020, tj. ve čtvrtém roce M17+ šlo o výběr z výsledků uplatněných v letech 2015 -2019.

⁸ K hodnocení takového výsledku může být na vyžádání přihlédnuto během tripartitního jednání při škálování VO

f. Pokud je výsledek předložen ve stejném roce různými výzkumnými organizacemi a oborové zařazení výsledku a kritérium jeho hodnocení je vybráno shodně, bude výsledek hodnocen shodnými hodnotiteli pouze jednou. Panelisté při výsledné úpravě známky ve svém zdůvodnění vezmou v úvahu pro každou z těchto organizací její (kvalitativně chápaný, nikoliv matematický) podíl. Výsledná hodnocení se tak pro jednotlivé organizace mohou lišit.

h. Panelisté při výsledné kontrole podílu organizace na vzniku výsledku mohou po schválení předsedou Odborného panelu výsledek zamítnout.

i. Výzkumným organizacím se doporučuje, aby do hodnocení vybraných výsledků přihlašovaly pouze výsledky, na nichž mají předkládající organizace zásadní tvůrčí podíl.⁹

4.1.1 Aplikace pro sběr vybraných výsledků SKV

a. Pro sběr vybraných výsledků slouží k tomuto účelu vytvořená aplikace (SKV – systém pro výběr kvalitních výsledků). Aplikace je provozována na technickém zařízení Úřadu vlády České republiky.

b. Výzkumné organizace zaevidují vybrané výsledky ve stanoveném termínu pomocí aplikace SKV.

c. Do aplikace je autorizovaný přístup na základě přihlašovacího jména a hesla. Všechny přístupy do aplikace jsou zaznamenány, takže je možné kdykoliv dohledat jakýkoliv přístup a provedení změn.

d. Soupis možných výsledků k přihlašování bude podle jednotlivých výzkumných organizací nahrán přímo v této aplikaci.

e. Soubory vložené do aplikace SKV jsou přístupné pouze účastníkům hodnocení, kteří jsou vázáni standardy obvyklými pro recenzní řízení ochraňujícími práva k duševnímu vlastnictví.

f. Pokyny pro vkládání vybraných výsledků a náležitosti s tím spojené jsou také obecně popsány v M17+ (zejména kapitola 1.1 a kapitola 3) a podrobně v uživatelsky přívětivé podobě přímo v aplikaci SKV.

g. Předkladatel výsledku musí sám zvážit, jaké informace do aplikace vloží, ačkoliv jím vložené informace budou zpřístupněny jenom členům Odborných panelů a hodnotitelům. Předkladatel výsledku zodpovídá za to, že záznamy budou v souladu s GDPR, nebudou obsahovat citlivé osobní údaje nebo údaje vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů nebo údaje, které nechce zveřejnit z konkurenčních důvodů.

4.1.2 Počet předložených výsledků

a. Limity počtu předkládaných vybraných výsledků jsou stanoveny pro každou výzkumnou organizaci vstupující do hodnocení na základě údajů v IS VaVal a jsou zveřejněny Odborem RVVI.

⁹ Např. pro obory fyzika, chemie, biologie a vědy o zemi (85 % výsledků přírodních věd) je pojem "zásadní tvůrčí podíl" chápán tak, že první autor nebo reprint autor je z předkládající organizace.

b. Roční limity jsou stanoveny podle dvou pravidel:

- Instituce přihlašují do hodnocení 1 výsledek na 10 mil. Kč z částky DKRVO jim přidělené v roce předcházejícím hodnocení. *„Pokud je VO v roce, za který se předávají výsledky hodnocení, příjemcem institucionální podpory na DKRVO vyšší než 10 mil. Kč, dodává navíc 1 výsledek na každých dalších (započatých) 10 mil. Kč podpory s povinností předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO (s ohledem na výzkumné funkční celky)“*.¹⁰ Pojem výzkumné funkční celky se týká typicky vysokých škol, velkých ústavů AV ČR a dalších velkých výzkumných organizací. Výzkumnými funkčními celky mohou být výzkumné ústavy, organizační jednotky typu fakulta, nebo skupiny fakult či ústavů. Stanovenou kvótu mohou VO naplnit **bibliometrizovatelnými i nebibliometrizovatelnými** výsledky.
- Pro posílení hodnocení aplikovaných výsledků a společenských a humanitních věd (SSHA) vyberou výzkumné organizace ještě další výsledky podle odlišně stanovené kvóty. Rozhodující je počet záznamů o výsledcích, které daná výzkumná organizace předala do RIV s předchozím rokem uplatnění a které jsou evidovány v RIV k 1. červnu předmětného roku bez ohledu na velikost jednotlivých podílů u výsledků, které vznikly ve spolupráci více subjektů. Každý výsledek se tedy bere zvlášť, hodnocení nepředchází žádné „dělení“. Ocenit přínos k výsledku a jeho míru je zodpovědností hodnotitelů. Tuto kvótu naplní **výlučně nebibliometrizovatelnými** výsledky.¹¹ Tím bude zabezpečeno posílení hodnocení takových vědeckých výsledků, o kterých lze rozhodovat pouze formou peer review.¹²
- *„Zároveň je dán tzv. „minimální počet předkládaných výsledků“, aby byl pro hodnocení instituce zajištěn alespoň takový počet výsledků, který poskytne rámcový vhled do kvality její produkce v posledních pěti letech. Minimální počet 10 předkládaných výsledků za jednu VO je vybírán z výsledků uplatněných v uplynulých 5 letech. Doporučuje se předat výsledky v proporcích odpovídajících vnitřní struktuře VO s ohledem na výzkumné funkční celky. Ty VO, které dosáhly méně výsledků, než je stanovený minimální počet, nejsou z hodnocení vyloučeny, pokud tuto skutečnost vysvětlí.“*
Minimální počet výsledků je určen kumulativně. Nově přihlášeným a výzkumným organizacím, jejichž limity nedosahují v součtu 10 ks, bude celkový limit do 10 ks doplněn v roce, kdy bude na národní úrovni docházet ke kompletaci hodnocení z předchozích let.

c. Konkrétní počty výsledků pro přihlašování v požadované struktuře pro jednotlivé výzkumné organizace vypočítává Odbor RVVI a zveřejňuje je spolu s výzvou a v aplikaci „SKV-System Kvalitních Výsledků“.

¹⁰ Metodika hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, schváleno Usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017, č. 107, str. 14.

¹¹ Jedná se o všechny druhy výsledků podle aktuálně platných definic s výjimkou druhů výsledků Jimp, JSc a D.

¹² Modul 1 byl v prvních dvou letech implementace jednoznačně zaměřen na výsledky SSHA (ročně průměrně 46% hodnoceného objemu výsledků) a výsledky aplikované (více než polovina všech přihlašovaných výsledků byla hodnocena podle kritéria společenské relevance).

4.1.3 Určení kritéria hodnocení a oboru výsledků

a. U každého výsledku vybraného k posouzení vzdálenými recenzenty výzkumná organizace dle svého uvážení určí, zda má být posouzen **buď podle kritéria „přínos k poznání“, nebo podle kritéria „společenská relevance“** a tuto svou volbu odůvodní. V případě výsledků, na jejichž vzniku se podílelo více institucí, je umožněno, aby si každá z těchto výzkumných organizací samostatně dle vlastního uvážení určila kritérium hodnocení.

b. Není stanoven žádný poměr počtu výsledků podle kritéria hodnocení. Doporučuje se však, aby výběr výsledků a určení kritéria posouzení odpovídaly zaměření výzkumné organizace a představovaly nejlepší výsledky, které jsou v RIV touto organizací evidovány. **Je žádoucí, aby výzkumné organizace přihlašovaly ve struktuře reflektující jejich misi. Je absurdní, pokud instituce, které se deklarují jako aplikované, přihlašují do standardního Modulu 1 pouze bibliometrické výstupy a pak si stěžují, že jsou hodnoceny jen podle publikací.**

c. Aplikace pro správu výsledků přihlášených do hodnocení pomocí recenzí nemá kontrolní službu, která zabrání chybnému určení kritéria posouzení, neboť tato odpovědnost přísluší dané výzkumné organizaci. Aplikace však neumožní, aby byla vybrána obě kritéria současně nebo aby nebylo vybráno kritérium žádné.

d. Výzkumné organizace k jednotlivým výsledkům uvedou obor a podobor výsledku podle třídění OECD (FORD a DETAILED FORD) a to dle vlastního uvážení avšak s ohledem na věcnou povahu výsledku.

e. Pro zkvalitnění správného oborového přiřazení výsledků jednotlivým recenzentům jsou k vloženým výsledkům z RIV automaticky staženy další údaje. Za správné oborové přiřazení výsledku je však primárně zodpovědná daná výzkumná organizace.

4.1.4 Zpřístupnění výsledků

a. Výzkumná organizace zajistí posouzení vybraných výsledků tak, že je vloží v elektronické podobě do aplikace pro sběr vybraných výsledků. V případě výsledků, které nelze z jejich povahy takto předložit, vkládá výzkumná organizace příslušnou dokumentaci popisující vybraný výsledek a další podpůrné informace. Místo souboru s výsledkem je možné vložit odkaz na úložiště, kde je tento soubor nahrán, nesmí se však jednat o úložiště, které je zpoplatněné (např. JSTOR).

b. Soubory vložené do aplikace pro sběr výsledků jsou přístupné pouze účastníkům hodnocení, kteří jsou vázáni standardy obvyklými pro recenzní řízení ochraňujícími práva k duševnímu vlastnictví.

4.1.5 Vložení podpůrných informací

a. Úkolem recenzentů není opětovné a detailní oponentování výsledku ve smyslu oponentního posudku pro odborný časopis, nýbrž kvalifikované a odůvodněné vyjádření k jedinečnosti, originalitě a významu pro danou oblast výzkumu a vývoje nebo pro praxi. Výzkumná

organizace spolu s výsledkem dodává pomocí aplikace pro sběr výsledků následující podpůrné informace:¹³

- u výsledků, na jejichž vzniku se podílelo více subjektů, popis přínosu hodnocené výzkumné organizace k řešení;
- vybrané recenze, expertní stanoviska k výsledku, reference apod.;
- podpůrné materiály prokazující významnost výsledku v dané oblasti výzkumu a vývoje (například ekonomické nebo sociální a další parametry, ocenění, zmapované dopady);
- odůvodnění výběru ve vztahu ke kritériu hodnocení (včetně například zdůraznění jedinečnosti výsledku, srovnání s obdobnými výsledky).

4.1.6 Ustanovení pro výsledky, které podléhají utajení

a. Žádáme výzkumné organizace, aby nepředkládaly do hodnocení vybraných výsledků ty výsledky, které podléhají utajení. Jejich hodnocení je v případě potřeby možno realizovat z úrovně poskytovatele jako součást hodnocení v Modulech 3 - 5.

¹³ Výběru a zdokladování podpůrných informací je třeba věnovat zvláštní pozornost. VO mají v této věci stále rezervy. Schopnost prezentace výsledku výzkumnou organizací, odůvodnění jeho výběru a avizovaných kvalit nepřímo svědčí o výzkumných kvalitách organizace i o tom, jaké vážnosti se prováděný výzkum na příslušné instituci těší.

5 Aplikace pro podporu práce Odborných panelů a hodnotitelů SKV-POPR

- a. Aplikace pro práci Odborného panelu je provozována na technickém zařízení Úřadu vlády České republiky a je jím také zabezpečena proti neoprávněnému přístupu.
- b. Do aplikace je autorizovaný přístup na základě přihlašovacího jména a hesla. Všechny přístupy do aplikace jsou zaznamenány, takže je možné kdykoliv dohledat jakýkoliv přístup a provedení změn.
- c. Aplikace umožňuje přiřazení výsledků k příslušným Odborným panelům a oborům, pomáhá spárovat vybraný výsledek s vhodnými hodnotiteli, je nástrojem pro zaznamenávání výsledků hodnocení.
- d. Aplikace je každoročně v souladu s technickými a personálními možnostmi Úřadu vlády ČR přiměřeně aktualizována, aby lépe vyhovovala požadavkům uživatelů.

6 M2 - výkonnost výzkumu

- a. Hodnocení v modulu M2 je zajišťováno Odborem Rady pro výzkum, vývoj a inovace ve spolupráci s oborově členěnými Odbornými panely.
- b. Do bibliometrických analýz vstupují výsledky odpovídající aktuálně platným definicím výsledků, konkrétně druhům Jimp, JSc a D, které jsou evidovány v mezinárodních citačních databázích Web of Science a Scopus publikované ve sledovaných letech.
- c. Bibliometrická analýza je primárně provedena na základě dat databáze WoS v oborové struktuře dle OECD.
- d. Doplnková oborová bibliometrická analýza dat pomocí databáze SCOPUS může být zpracována dodatečně na základě vyžádání předsedů Odborných panelů.
- e. Doplnková bibliometrická analýza dat pomocí databáze WoS v členění WoS Categories může být zpracována dodatečně na základě vyžádání předsedů Odborných panelů.
- f. Z hlediska roku uplatnění výsledků jsou výstupy prezentovány ve dvou úrovních:
 - Souhrnné víceleté hodnocení
 - Jednoletá analýza, která je zaměřena na výsledky uplatněné v posledním sledovaném roce
- g. Metodická konzistence celého datového souboru je zajištěna tak, že data zpracovaná v předchozích letech jsou vždy upravena/reanalyzována podle postupů aktuálně probíhajícího hodnocení.

6.1 Použité ukazatele

- a. Vzhledem k nedostatečnému časovému odstupu mezi publikováním výsledků a jejich analýzou, nejsou použity pro každoroční monitoring citační údaje jednotlivých výsledků, ale údaje týkající se časopisů, ve kterých jsou publikovány. Základními bibliometrickým ukazatelem pro hodnocení výsledků indexovaných v databázi WoS je Article Influence Score (AIS). Základním bibliometrickým ukazatelem pro hodnocení výsledků indexovaných v databázi Scopus je Scimago Journal Rank (SJR).
- b. Analýza má vždy oborový charakter. Oborové určení výsledků je odvozeno z dané citační databáze a reklasifikováno v souladu s aktuální verzí Převodníku oborů, který odpovídá struktuře Odborných panelů.
- c. Časopisy se v rámci oborů rozdělují do kvalitativních pásem: I. decil (10 % nejlivnějších časopisů v oboru), I. kvartil (25 % nejlivnějších) - IV. kvartil (25 % nejméně vlivných). Dalším

ukazatelem je medián udávající střední hodnotu AIS článků v daném oboru. Národní výsledky jsou sledovány v takto konstruovaných pásmech.

d. Pozice národních výsledků je sledována v mezinárodním kontextu - svět a EU15. Je doplněna tabulka *Porovnání kvartilového rozložení ČR s EU15 a světem*.

e. Další sledované parametry jsou identifikace výsledků s velkým počtem autorů (30 a více), výsledky vytvořené v mezinárodní spolupráci a výsledky s korespondujícím autorem (reprint author) z ČR.

f. Každoroční monitoring bude doplněn oborově podmíněnou analýzou citací, ve struktuře a podobě, která bude ve spolupráci s KHV dále upřesněna.

6.2 Zajištění podkladů pro bibliometrické vyhodnocení výsledků

a. Podklady pro hodnocení bibliometrizovatelných výsledků jsou zajištěny dodávkou dat z příslušných citačních databází, které se kompletují s databází RIV, která dodané podklady rozšiřuje o další analyzované informace, které nejsou v citačních databázích obsaženy.

b. Nákup dat v požadované struktuře je zajištěn Úřadem vlády ČR formou nadlimitních veřejných zakázek schválených RVVI a vládou.

c. Výsledky jsou zařazeny do hodnocení automaticky, výzkumné organizace je do hodnocení nepřihlašují.

6.3 Bibliometrické zprávy

6.3.1 Oborové bibliometrické zprávy

a. Z důvodu odlišné míry relevance a vzhledem k potřebě zohlednění kontextu jednotlivých oborů a jejich specifik je bibliometrická analýza zaslána členům a členkám Odborných panelů za účelem poskytnutí komentářů. Smyslem komentářů je zasadit statistiky do příslušného kontextu jak oborového (relevance bibliometrie pro daný obor), tak národního (úroveň oboru v ČR ve srovnání s EU15 a se světem).

b. Bibliometrické zprávy za obory a oborové skupiny a komentáře k nim jsou v plném rozsahu zveřejněny. Z důvodu transparentnosti a veřejné kontroly jsou zveřejňovány i datové zdroje a další podpůrné materiály.

c. Výzkumné organizace jsou zodpovědné za kontrolu svých záznamů nejen v RIV ale i v databázích WoS a Scopus.

6.3.2 Bibliometrické zprávy pro výzkumné organizace

a. Výsledky výzkumných organizací jsou sledovány nejen v mezinárodním kontextu, ale též i v kontextu národním.

b. Bibliometrické zprávy za VO jsou v plném rozsahu zveřejněny. Z důvodu transparentnosti a veřejné kontroly jsou zveřejňovány i datové zdroje a další podpůrné materiály.

c. Výsledky výzkumných organizací, které měly být analyzovány, avšak z různých důvodů do analýzy nevstoupily nebo do ní vstoupit neměly, budou po odstranění nesrovnalostí za/vyřazeny do/z hodnocení v následujícím roce.

7 Odborné panely

7.1 Struktura a složení Odborných panelů

a. Odborné panely reprezentující šest oborových skupin sdružující obory definované podle seznamu OECD (Frascati Manual).¹⁴

b. Odborný panel je řízen předsedou za podpory místopředsedy. Předseda a místopředseda Odborného panelu ve vzájemné součinnosti koordinují a monitorují práci členů Odborného panelu a hodnotitelů.

c. Předseda a místopředseda Odborného panelu zodpovídají za harmonizaci úrovně navrhovaných hodnotitelů mezi obory tak, aby byla zajištěna jejich srovnatelná odborná úroveň.

d. Jednotlivé obory jsou zastoupeny vždy nejméně dvěma členy, a to s ohledem na zastoupení odborníků ze základního a aplikovaného výzkumu, respektive odborníky z praxe tam, kde je to vhodné a účelné. Pro účely hodnocení je jeden z nich předsedou panelu určen *garantem hodnocení vybraných výsledků* a další *garantem bibliometrické analýzy*. Obory, v nichž bylo k hodnocení vybraných výsledků přihlášeno velké množství výsledků, mohou být dodatečně personálně posíleny.

e. Pokud je předsedou Odborného panelu mezinárodně uznávaný zahraniční odborník, měl by být místopředsedou respektovaný domácí odborník. Zároveň je při jmenování předsedů a místopředsedů respektováno pravidlo zastoupení odborníků ze základního a aplikovaného výzkumu, respektive odborníků z praxe.

f. Při své činnosti se Odborný panel řídí Statutem a Jednacím řádem Odborného panelu, schváleného RVVI. Jednání Odborného panelu může být organizováno prezenčně i distančně.

7.1.1 Nominace a jmenování členů Odborného panelu

a. Členové Odborných panelů, které byly ustaveny, mohou pokračovat ve své práci i v období následujícím.

b. O ukončení členství některého člena a případných nominacích na doplnění Odborného panelu informuje RVVI předseda Odborného panelu prostřednictvím Odboru RVVI. Platná nominace členů Odborných panelů obsahuje:

- Jméno, příjmení, akademické hodnosti a vědecké tituly nominované osobnosti
- Odkaz na používaný identifikátor vědce (ORCID/ResearcherID/Publons..)
- Vyznačení oboru (FORD) a podoboru (DETAILED FORD) působnosti nominované osobnosti, klíčová slova charakterizující její specializaci

¹⁴ Podle *Číselníku oborů M17+* v aktuálním znění.

- Identifikaci subjektů, s nimiž má nebo v uplynulých třech letech měla nominovaná osobnost uzavřen pracovně právní vztah
- Stručné odborné CV
- Souhlas nominované osoby s nominací

c. Odbor RVVI ve spolupráci s příslušnými poradními orgány RVVI nominace zpracuje a předloží je RVVI k přípravě návrhu složení Odborných panelů tak, aby byly pokryty obory náležející do daného Odborného panelu nejméně dvěma odborníky. Při přípravě návrhu bude přihlédnuto k odborné úrovni nominovaných osob, jejich institucionální příslušnosti (aby nebyli členové Odborného panelu z jedné instituce), k jejich zaměření (základní/aplikovaný výzkum) a také ke zkušenosti s jejich dosavadní prací při hodnocení.

d. Konečný návrh bude ve spolupráci s KHV předložen ke schválení RVVI. Po schválení RVVI jmenuje předseda RVVI členy Odborných panelů. Předseda RVVI v této věci může být zastoupen místopředsedou.

7.1.2 Nominace předsedů a místopředsedů odborných panelů

a. Předsedové a místopředsedové Odborných panelů, které byly ustaveny v prvním roce implementace, mohou pokračovat ve své práci i v období následujícím.

b. KHV na základě posouzení práce předsedů a členů Odborných panelů může v jednotlivě odůvodněných případech navrhnout odvolání předsedy Odborného panelu k poslednímu dni v kalendářním roce. Důvodem k odvolání může být zejména nedostatečná kvalifikace nebo špatná práce Odborného panelu. Návrhy na odvolání předsedy Odborného panelu musí být pro jednání RVVI písemně odůvodněny.

c. Následně existují tyto základní způsoby nominace na tuto funkci:

- veřejnou volbou z řad členů Odborného panelu;
- přímým návrhem KHV nebo RVVI po výročním hodnocení práce panelu a jeho předsedy.

d. Předsedu Odborného panelu schvaluje RVVI.

7.1.3 Postavení členů Odborných panelů a stanovení odměn členům Odborných panelů

a. Odborné panely mají postavení poradního orgánu RVVI podle § 35 odst. 7 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

b. Podle § 35 odst. 8 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací platí, že

„(8) Členství v odborných a poradních orgánech Rady pro výzkum, vývoj a inovace nezakládá pracovněprávní vztah k České republice. Za výkon této veřejné funkce náleží odměna, jejíž výši stanoví předseda Rady pro výzkum, vývoj a inovace, a cestovní náhrady, které se poskytují ve výši a za podmínek stanovených zákoníkem práce.“

c. Výše odměny člena Odborného panelu závisí na úrovni práce člena Odborného panelu a na doporučení předsedy Odborného panelu. Před ukončením hodnocení se může člen Odborného panelu své odměny vzdát. Odměny členům Odborných panelů navržené předsedou RVVI schvaluje vláda. Za předložení návrhu na stanovení odměn členům Odborných panelů odpovídá předseda RVVI.

7.2 Činnost Odborných panelů

7.2.1 Rozdělení vybraných výsledků Odborným panelům

a. Výsledek je přiřazen Odbornému panelu podle oboru (FORD) a podoboru (DETAILED FORD).

b. V případě, že bude výsledek z důvodu chybného přiřazení oboru výzkumnou organizací zařazen do Odborného panelu, který svým zaměřením neodpovídá skutečnému oboru výsledku a Odborný panel jej odmítne hodnotit z důvodu odborné nepříslušnosti, může být tomuto výsledku udělena nejhorší známka z důvodu odborné nepříslušnosti. Důvodem je to, že záznamy výzkumných organizací nesmí být administrativním zásahem měněny. Jediná osoba, oprávněná ke změně vložených údajů, je výzkumná organizace, která tak může učinit kdykoliv během lhůty pro zaslání vybraných výsledků.

c. Výsledek, který byl přiřazen Odbornému panelu zaměřenému na jinou problematiku na základě administrativní chyby, je přeřazen do odpovídajícího Odborného panelu bez zbytečného prodloužení, co se tato skutečnost zjistí.

7.2.2 Zajištění recenzního hodnocení pro vybrané výsledky

a. Výsledky jsou přiřazeny členům Odborného panelu podle oboru.

b. Pokud členové Odborných panelů shledají, že předložený výsledek vykazuje znaky podvodu či jiných nekorektních praktik, tuto skutečnost popíší v aplikaci pro podporu práce Odborných panelů a hodnotitelů a upozorní na tuto skutečnost hodnotitele příslušného výsledku.

c. Členové Odborných panelů zajišťují distribuci výsledků k recenznímu posouzení externím hodnotitelům, a to na principu souladu zaměření výsledku s odborností hodnotitele (FORD, DETAILED FORD, klíčová slova) a jeho nepodjatosti.

d. V odůvodněných případech mohou oborově příslušní členové Odborného panelu ve vzájemné shodě rozhodnout, že výsledek nebude postoupen hodnotitelům. V takovém případě udělí výsledku nejnižší známku a své rozhodnutí zdůvodní. Jejich rozhodnutí schvaluje předseda.

e. Odborný panel může jednomu hodnotiteli přidělit k hodnocení více výsledků, což se doporučuje z hlediska srovnání mezi výsledky.

f. Každý výsledek vybraný k posouzení bude posuzován dvěma hodnotiteli. Přiřazení hodnotitelů k jednotlivým výsledkům se nezveřejňuje a členové Odborných panelů jsou mimo

tento pracovní orgán vázání dodržovat o těchto skutečnostech v průběhu i po skončení hodnocení mlčenlivost.

g. Garant hodnocení vybraných výsledků s podporou softwaru přiřadí k výsledkům vhodné hodnotitele. Garant bibliometrické analýzy má právo s daným návrhem vyslovit nesouhlas a navrhnout alternativu. V případě, že oba garanti nedosáhnou konsensu, postoupí své návrhy předsedovi Odborného panelu, který se přikloní k jednomu z návrhů. Tímto rozhodnutím může být pověřen i místopředseda.

h. Pokud je garant hodnocení vybraných výsledků v kolizi s pravidly ošetřujícími nepodjatost, navrhuje hodnotitele k danému výsledku garant bibliometrické analýzy. Garant hodnocení vybraných výsledků může vyslovit nesouhlas a navrhnout alternativu. V případě, že oba garanti nedosáhnou konsensu, postupuje se dále podle předchozího odstavce s tím rozdílem, že garant hodnocení vybraných výsledků upozorní na to, že se nachází ve střetu zájmů.

i. Členové Odborných panelů dbají na dokončení hodnocení podle stanovených termínů. V případě, že mají pochybnost o dodržení termínů ze strany hodnotitelů, mají právo tuto skutečnost oznámit předsedovi a místopředsedovi Odborného panelu a navrhnout jiného hodnotitele podle výše popsání postupu.

j. Ve výjimečných případech, pokud se opakovaně nepodaří získat potřebné dva posudky na konkrétní výsledek (tedy buď žádné hodnocení, nebo pouze jedno), mohou o výsledném zařazení výsledku na hodnoticí škále rozhodnout oborově příslušní členové Odborných panelů.

k. V případě, že členové Odborných panelů nenaleznou v databázi hodnotitele odborníky odpovídající oborové příslušnosti výsledku, požádají předsedu svého panelu, aby ve spolupráci s místopředsedou našli vhodné hodnotitele, případně též ve spolupráci s externím odborníkem, který splňuje podmínku nepodjatosti, a zařadili je do databáze hodnotitelů. Externí odborník se seznámí s informacemi o výsledku pouze v míře nezbytné pro nalezení vhodného hodnotitele.

7.2.3 Rozhodování o výsledném zařazení výsledku na hodnoticí škále

a. V případech, kdy se zařazení výsledku na hodnoticí škále oběma hodnotiteli neliší, uděluje garant standardně výslednou známku shodnou s hodnotiteli. Pokud garant s udělenou známkou nesouhlasí, postupuje podle bodu d).

b. V případech, kdy se zařazení výstupu na hodnoticí škále oběma hodnotiteli liší o jeden kvalitativní stupeň, přikloní se garant hodnocení vybraných výsledků standardně k jednomu z navržených hodnocení. Své rozhodnutí stručně zdůvodní (garant nemusí dodržet povinnou minimální délku zdůvodnění). Pokud garant bibliometrické analýzy s navrženým hodnocením nesouhlasí, postupuje se podle bodu d).

c. V případě, kdy se zařazení výstupu oběma hodnotiteli liší o více než jeden kvalitativní stupeň (např. 2 vs. 4 nebo 1 vs. 3), může být zadáno vypracování posudku třetímu hodnotiteli. Na základě získaných hodnocení se pak přikloní garant hodnocení vybraných výsledků standardně k jednomu z navržených hodnocení. Pokud garant bibliometrické analýzy s navrženým hodnocením nesouhlasí, postupuje se podle bodu d).

d. Garant hodnocení vybraných výsledků má právo udělit výsledné hodnocení odlišující se o jeden stupeň od rozsahu, který je dán hodnotiteli. Toto rozhodnutí musí zdůvodnit. Pokud garant bibliometrické analýzy s navržením hodnocením nesouhlasí, může navrhnout alternativu. V případě, že oba garanti nedosáhnou konsensu, postoupí své návrhy předsedovi panelu, který se standardně přikloní k jednomu z návrhů. Tímto rozhodnutím může být pověřen i místopředseda Odborného panelu.

f. Pokud předseda zásadně nesouhlasí s výslednou známkou, má právo vyvolat pro projednání takových případů společné jednání příslušného Odborného panelu a poté může tuto známku změnit maximálně o jeden stupeň.

g. Podnět k projednání výsledné známky s následným rozhodnutím předsedy mohou podat předsedovi také členové příslušného Odborného panelu.

h. Vždy platí, že pokud je garant hodnocení vybraných výsledků v kolizi s pravidly ošetřujícími nepodjatost, zajišťuje výsledné hodnocení garant bibliometrické analýzy, který přebírá jeho roli. Garant hodnocení vybraných výsledků může vyslovit nesouhlas a navrhnout alternativu. V případě, že oba garanti nedosáhnou konsensu, postupuje se dále podle předchozího odstavce s tím rozdílem, že garant hodnocení vybraných výsledků upozorní na to, že může být podjatý.

8 Hodnotitelé

- a. Hodnotiteli ve smyslu M17+ jsou vzdálení recenzenti. Jsou to odborníci, kteří distančně posuzují vybrané výstupy předložené k hodnocení. Přiřazení hodnotitelů k jednotlivým výsledkům se nezveřejňuje.
- b. Hodnotitelé nejsou členy Odborných panelů. Aktivní hodnotitelé jsou členy Odborného orgánu hodnotitelů.
- c. Hodnotitelé jsou evidováni v Databázi hodnotitelů spolu s údaji o svém odborném zaměření odpovídajícím oborům (FORD a DETAILED FORD) s uvedením další specializace pomocí klíčových slov, a to i s ohledem na posuzování výsledků aplikovaného výzkumu.
- d. Hodnotitelé jsou povinni respektovat práva k duševnímu vlastnictví vážící se k posuzovaným výsledkům.

8.1 Databáze hodnotitelů

a. Databáze hodnotitelů je postupně budována tak, aby obsahovala v maximální možné míře zahraniční odborníky. Hodnotitelé byli nominováni z řad členů Odborných panelů hodnotících podle dosavadní Metodiky 2013–2016, z hodnotitelů z ostatních funkčních a prověřených databází a z expertů doporučených RVVI. Pro získání odborníků na posouzení výsledků z hlediska společenské relevance byly dále osloveny jednotlivé rezorty, VO a další zainteresované organizace jako ČKR, RVŠ, vědecké společnosti, AVO, SPD. V roce 2018 byla databáze obohacena o nominanty jednotlivých VO a k nominacím byli vyzváni dále vyzváni členové poradních orgánů RVVI a členové RVVI. Řada kvalitních hodnotitelů byla pak nominována v průběhu hodnocení členy Odborných panelů v bezprostřední vazbě na obsah hodnocených výsledků.

b. Platná nominace obsahuje:

- Jméno, příjmení, akademické hodnosti a vědecké tituly nominované osobnosti
- Vyznačení oboru (FORD) a podoboru (DETAILED FORD) působnosti nominované osobnosti, klíčová slova charakterizující její specializaci,
- Hlavní působiště
- Zdůvodnění nominace
- Souhlas nominované osoby s nominací

b. Kvalifikační předpoklady:

- Doporučuje se, aby v oborech, které mohou využívat bibliometrické opory, hodnotitelé výsledků základního výzkumu významně publikovali ve vlivnějších časopisech (v horních kvartilech, resp. nad mediánem AIS příslušných oborů při zohlednění oborových publikačních specifik). V oborech, které bibliometrickou oporu nemají,

se předpokládá, že hodnotitelé mají významné výzkumné výstupy s širokým národním nebo mezinárodním ohlasem a dopadem. Odborníci z praxe a odborníci na rezortní výzkum by měly být v komunitě známi a respektováni.

- KHV na svém 112. zasedání dne 4. března 2019 blíže specifikovala požadavky na nominace pro nové hodnotitele takto:
 - Hodnotitelé jsou významní odborníci z akademického, státního nebo průmyslového výzkumu, nejlépe se zahraničními pracovními zkušenostmi.
 - Jsou sami autoři vynikajících výzkumných výsledků (doloženo třemi příklady), které publikují v monografiích, časopisech a na konferencích profilujících obor nebo se jimi podílejí na formování významných trendů ve vývoji inovací v ekonomice a společnosti.
 - Mají ve svém a příbuzných oborech aktuální přehled a rozhled po světovém výzkumu, jeho využití a dopadech. Mají u národní i mezinárodní odborné a výzkumné veřejnosti velkou autoritu (doloženo příkladem mezinárodního uznání nebo práce v mezinárodních profesních výborech či radách).
 - Mají významné zkušenosti s hodnocením výzkumu, jeho prospěšnosti, využití a dopadů na mezinárodní úrovni (doloženo příkladem).
 - Mají čas a chuť se intenzivně věnovat náročné práci na hodnocení vybraných výsledků.

d. Požadované příklady dokládající kompetenci a zkušenosti hodnotitele jsou v nominaci stručně uvedeny a doplněny konkrétními odkazy na podrobnosti, např. na konkrétní publikaci, výsledek, výbor či hodnocení. Zasláním návrhu ručí navrhovatel za to, že konkrétní navrhovaný je schopen a ochoten na hodnocení pracovat.

e. Databáze hodnotitelů je průběžně aktualizována po projednání podnětů na KHV. Podněty pro vyřazení hodnotitelů z důvodu nedostatečné kvalifikace a/nebo na základě zkušeností s jejich dosavadní prací podávají členové Odborných panelů prostřednictvím svých předsedů a členové RVVI a jejich poradních orgánů. Podnět ke změně může vzejít nepřímo i od zástupců výzkumných organizací, pokud rozporovali hodnocení svých vybraných výsledků a tento podnět uznala KHV za důvodný.

8.2 Posouzení výsledku hodnotitelem

a. Hodnotitel nejprve posoudí, zda není vzhledem k výsledku podjatý (podle údajů výsledku podle RIV). Cítí-li se hodnotitel podjatý, hodnocení odmítne. Pokud hodnotitel nabídku hodnotit výsledek přijme, stvrdí svojí nepodjatost v aplikaci pro podporu práce Odborného panelu a hodnotitelů. Tím za sebe přebírá odpovědnost vzhledem k ustanovení o zamezení podjatosti. Teprve poté mu bude zpřístupněn vlastní text výsledku a související dokumentace.

b. Hodnotitel výsledek zhodnotí podle kritéria určeného výzkumnou organizací při přihlašování výsledku – tj. buď z hlediska společenské relevance, tzn. užitečnosti a/nebo potřeby resp. z hlediska potřeby pro praxi a společnost nebo z hlediska přínosu k poznání. Hodnotitel zařadí výstup do jednoho z pěti stupňů na definované kvalitativní stupnici (viz výše).

c. Pomocí aplikace pro podporu práce Odborného panelu a hodnotitelů vloží odborné posouzení, které charakterizují výsledek a uvádí důvody pro přiřazení daného stupně na hodnotící škále. Hodnotitel co do rozsahu a podrobnosti nezpracovává oponentní posudek obvyklý při oponentních řízeních pro odborné časopisy nebo pro hodnocení návrhů projektů. Hodnotitel se vyjádří, v čem konkrétně spatřuje přínos výsledku a ke kvalitě jeho zpracování. Minimální rozsah slovního posouzení je 500 znaků včetně mezer, maximální rozsah je 3600 znaků včetně mezer.

d. V případě, že panelista v pozici *garanta hodnocení vybraných výsledků* odůvodnění hodnotitele považuje za zásadním způsobem zavádějící, je oprávněn je reklamovat.

e. V případě hodnocení bibliometrizovatelných výsledků Modulem 1 je nutné se v odůvodnění hodnocení soustředit na posuzovaný obsah - **odůvodnění založené pouze na dohledaných bibliometrických charakteristikách výsledku je neakceptovatelné.**

d. Odůvodnění dílčích známek budou anonymizována, poslouží k návazným analýzám stavu VaVal ČR a po skončení hodnocení budou zveřejněna.

e. Postup po technické stránce je podrobně popsán v uživatelsky přívětivém manuálu pro práci s aplikací SKV – SBER (sběr výsledků) resp. POPR (podpora práce odborných panelů).

8.3 Zajištění transparentnosti v průběhu procesu hodnocení

b. Všichni členové Odborného panelu mají přehled o výsledcích všech hodnocení ve svém panelu s právem nahlédnout do odůvodnění.

c. Členové KHV zodpovědní za oborovou koordinaci mají přehled o výsledcích všech hodnocení v panelech, jejichž činnost koordinují, s právem nahlédnout do odůvodnění.

d. Předseda a místopředseda KHV, resp. hlavní koordinátor hodnocení podle M17+ mají přehled o výsledcích všech hodnocení včetně jejich odůvodnění ve všech panelech.

9 Nepodjatost

Pro posouzení nepodjatosti hodnocení se přiměřeně použije ustanovení § 21 odst. 1 věta 3. zákona č. 130/2002 Sb.:

“Členové komise nesmí být ve vztahu k předmětu veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo k uchazečům podjati, zejména se nesmí podílet na zpracování projektu, nesmí mít osobní zájem na rozhodnutí o poskytnutí podpory určitému projektu a s uchazeči je nesmí spojovat osobní ani pracovní či jiný obdobný poměr.“

Za střet zájmů se zejména považuje, pokud hodnotitel:

1. je spoluautorem výsledků, které by měl hodnotit nebo byl zapojen do jejich přípravy
2. je zaměstnán formou pracovní smlouvy či dohody u právnické osoby, jejíž výsledky budou hodnoceny,
3. má blízké rodinné vazby (např. manžel/ka, partner/ka, dítě, sourozenec, rodič, žijící i nežijící ve společné domácnosti) nebo jiné úzké osobní vazby s osobou, která je autorem výsledků, které budou hodnoceny nebo která je z jednotky, která bude hodnocena, nebo s vedoucím jednotky, která bude hodnocena, nebo s jakýmkoliv statutárním zástupcem právnické osoby, která bude hodnocena,
4. je zapojen do řízení právnické osoby, jejíž výsledky budou hodnoceny,
5. má nebo měl vztah vědecké rivality nebo profesionálního nepřátelství s některým spoluautorem výstupů a výsledků, které budou hodnoceny, či s vedoucím jednotky, která bude hodnocena,
6. je nebo byl mentorem nebo byl mentorován některým spoluautorem výsledků, které mají být hodnoceny.

Každý hodnotitel potvrdí svůj souhlas s pravidly o nepodjatosti ve vztahu k hodnocenému výsledku, jeho autoru či původci nebo k instituci, která výsledek do hodnocení předložila. Pokud nastane situace, která může budít pochybnosti o jeho nestrannosti nebo pokud by se to tak mohlo jevit třetí straně, předseda Odborného panelu rozhodne, zda je hodnotitel ve střetu zájmů či nikoliv.

Pokud se v průběhu hodnocení ukáže, že hodnotitel porušil pravidla o nepodjatosti, budou jím hodnocené výsledky znovu zhodnoceny. Informace o porušení pravidel ze strany hodnotitelů bude předána jako podnět na jednání KHV.

Pro členy Odborných panelů platí ustanovení o nepodjatosti v omezené míře: při přidělování výsledků hodnotitelům se vyžaduje pouze nepodjatost ve smyslu bodu 1. V případě rozhodování při rozporu mezi známkami hodnotitelů (viz kapitola 6.2 Činnost Odborných panelů) platí ustanovení v plném rozsahu.

Principy nepodjatosti se nevztahují na členy Odborných panelů v případě komentování oborových bibliometrických analýz.

10 Výstupy hodnocení

Výstupy hodnocení za jednotlivé výsledky jsou agregovány do těchto souhrnných zpráv:

- souhrnné oborové zprávy
- souhrnné zprávy o výzkumných organizacích
- souhrnná zpráva pro poskytovatele

10.1 Souhrnné oborové zprávy

a. Odbor RVVI zpracuje podklad tvořený bibliometrickými ukazateli vymezenými v části 4.2 na úroveň jednotlivých oborů a vygeneruje výstupy z Modulu 1 v oborovém členění.

b. Oborově příslušní členové Odborných panelů ve vzájemné spolupráci okomentují oborové bibliometrické zprávy, bibliometrické zprávy na úroveň oborových skupin a společně shrnou závěry z hodnocení vybraných výsledků.

c. Zprávy budou jako výstupy z hodnocení zpřístupněny veřejnosti.

10.2 Zprávy za výzkumné organizace

a. Zprávy za VO z Modulu 1 i Modulu 2 zhotoví Odbor RVVI.

b. Zprávy budou jako výstupy z hodnocení zpřístupněny veřejnosti.

c. Jednotlivá odůvodnění hodnocení vybraných výsledků v Modulu 1 budou anonymizována a po ukončení hodnocení zveřejněna

10.3 Zpráva pro poskytovatele

Odbor RVVI poskytuje poskytovatelům zprávy za obory a jednotlivé VO, které mj. ve svém souhrnu spolu se závěry z hodnocení M3 – M5 na úrovni poskytovatele slouží jako podklad pro jednání o výsledcích hodnocení (tzv. tripartity).

11 Společné jednání s poskytovateli

Jednání o zařazení VO na čtyřstupňové škále se zúčastní:

- zástupci poskytovatele¹⁵ (zástupci odborného poradního orgánu poskytovatele/zřizovatele, pokud je poskytovatel/zřizovatel k jednání přizve, dále např. zástupci Národního akreditačního úřadu, resp. České konference rektorů v případě hodnocení vysokých škol),
- zástupci RVVI/Odbor RVVI,
- (místo)předsedové Odborných panelů, členové Odborných panelů

11.1 Škála pro výsledné hodnocení výzkumných organizací

Zařazení výzkumné organizace na čtyřstupňové škále se provede dle stupnice schválené vládou jako součást Metodiky 2017+.

A – Vynikající (excellent)

- Ve výzkumných parametrech globálních oborů mezinárodně kompetitivní instituce a/nebo instituce se silným inovačním potenciálem a vynikajícími výsledky aplikovaného výzkumu a/nebo instituce naplňující vynikajícím způsobem svěřenou misi.

B – Velmi dobrá (very good)

- Instituce vyrovnané kvality s výbornými výsledky výzkumu, dostatečným inovačním potenciálem a/nebo významnými výsledky aplikovaného výzkumu, výsledky VaVaI odpovídají účelu zřízení.

C – Průměrná (average)

- Instituce nevyrovnané kvality, v parametrech základního a/nebo aplikovaného výzkumu dosahující v převážné míře dobrých nebo průměrných výsledků a/nebo instituce, která průměrně naplňuje účel zřízení.
- VO se strategií a snahou odstraňovat slabé stránky a nedostatky.

D – Podprůměrná (below average)

- Instituce v převážné většině parametrů základního a/nebo aplikovaného výzkumu podprůměrná.
- VO s řadou slabých stránek a nedostatků a omezenou snahou je odstraňovat.

¹⁵ Není-li poskytovatel totožný se zřizovatelem, je přizván i zástupce zřizovatele.

11.2 Průběh společného jednání

- a. Zúčastnění se vyjádří k tomu, zda výzkumná organizace v daném segmentu splňuje kritéria pro daný stupeň škály. Při jednání se vyjde z názoru expertů a stanoviska poskytovatele/zřizovatele. Výsledné hodnocení tedy zohlední jak dosažené výsledky, tak i misi výzkumné organizace a její roli v systému VaVal.
- b. RVVI/ Odbor RVVI při jednání zohledňuje především výsledky hodnocení na národní úrovni se zvláštním důrazem na robustní hodnocení výsledků kombinací vybraných nástrojů modulů M1 a M2, jež poskytovatelé korigují ve vazbě na mise svých organizací a jejich naplňování.
- c. Škálování podle M17+ je jedním z podkladů pro rozhodnutí poskytovatele o přidělení výše DKRVO, viz § 5a odst. 2 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb.
- d. Formát jednání předpokládá oboustrannou dohodu, avšak v kompetenci poskytovatele je – v souladu se zákonem – určení výsledné výše podpory, tzn., že i podprůměrně hodnocená VO může být zdůvodněně financována lépe, než by odpovídalo jejímu hodnocení (upouští se od dosavadní praxe, která hodnocení a financování mechanicky propojovala, a tím redukovala hodnocení na nástroj vyčíslení finanční podpory).

11.3 Závěry společného jednání

Výstupy Modulu 1 a 2 jsou veřejně přístupné. Poskytovatel se k nim vyjadřuje, je v jeho kompetenci, zda toto vyjádření zpracuje v přímé spolupráci s příjemci podpory. Protokol z projednání výsledků hodnocení podle M17+ se zveřejní spolu se škálováním institucí do pásem A, B, C a D.

RVVI schválí výsledky jednání podle § 35 odst. 2 písm. d) v souladu s aktuálně platným zněním zákona č. 130/2002 Sb.

12 Dohled nad hodnocením

RVVI má dle Metodiky 2017+ dohled nad hodnocením. Její úlohou je:

- dohlížet na dodržování principů hodnocení,
- řešit sporné případy, vzniklé nejasnosti a relevantní dotazy.

RVVI nezasahuje do odborného posouzení výsledků.